



Τῷ Ἐλλογιμωτάτῳ κυρίῳ Παύλῳ Τροχοπούλῳ, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Ἀσμένως προλογίζομεν τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν, ἡ ὁποία παρουσιάζει τὴν Ἐκθεσιν «Ἅγιον Ὄρος», τὴν πραγματοποιουμένην ἐν Σόφια, μέ ἔργα τοῦ ἀειμνήστου ζωγράφου Εὐθυμίου Βαρλάμη καὶ μέ προσωπογραφίας μοναχῶν ἀπὸ τὴν συλλογὴν τῆς Ἀγιορειτικῆς Φωτοθήκης. Ἡ διοργάνωσις αὐτὴ παρέχει εὐκαιρίαν γνωριμίας μέ τόν πνευματικόν κόσμον τοῦ Ἀθωνικοῦ μοναχισμοῦ καὶ ἀναδείξεως τῆς διαχρονικῆς προσφορᾶς του εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν πορείαν τοῦ πολιτισμοῦ.

Τό Ἅγιον Ὄρος κατέχει μοναδικήν θέσιν εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν πνευματικὴν παράδοσιν τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἐπὶ αἰῶνας, ὑπὸ τὴν πνευματικὴν μέριμναν τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ τόπον ἀδιαλείπτου προσευχῆς, ἀσκήσεως, μετανοίας, λατρευτικῆς ζωῆς καὶ ἀδελφικῆς κοινωνίας. Εἰς τὰς Ἱεράς Μονάς, τὰς Σκήτας καὶ τὰ Κελλία του διαφυλάσσεται πολύτιμος πνευματικὴ παρακαταθήκη, ἡ ἀκτινοβολία τῆς ὁποίας ὑπερβαίνει τὰ γεωγραφικά ὄρια τοῦ Ἀγίου Ὄρους. Ὁ Ἄθως ἐξέθλεψε μεγάλας μορφάς τῆς μοναχικῆς ζωῆς, πνευματικούς πατέρας, ἱεραποστόλους, διδασκάλους καὶ ὁμολογητάς τῆς πίστεως, οἱ ὅποιοι ἐστήριξαν τόν λαόν τοῦ Θεοῦ καὶ συνέβαλον εἰς τὴν ἀναγέννησιν τοῦ Ὁρθοδόξου μοναχισμοῦ εἰς πολλάς χώρας. Εἰς τό Ἅγιον Ὄρος διεφυλάχθησαν καὶ ἐκαλλιεργήθησαν ἡ λειτουργικὴ παράδοσις, ἡ ὕμνογραφία, ἡ ψαλτικὴ τέχνη, ἡ ἀγιογραφία καὶ τὰ γράμματα, οἱ πολύτιμοι θησαυροὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κληρονομίας. Πρωτίστως, ὅμως, τό Ἀγιώννυμον Ὄρος εἶναι τόπος ὀλικῆς ἀφιερώσεως εἰς τόν Θεόν. Ὁ μοναχισμός μαρτυρεῖ ὅτι ἡ χριστιανικὴ ζωὴ δέν ἐξαντλεῖται εἰς μίαν ἐξωτερικὴν τήρησιν τύπων καὶ κανόνων, ἀλλὰ συνιστᾷ πορείαν προσωπικῆς μεταμορφώσεως, ἐλευθερίας ἀπὸ τὰ πάθη καὶ κοινωνίας μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀναχώρησις τοῦ μοναχοῦ ἐκ τοῦ κόσμου δέν σημαίνει ἀδιαφορίαν διὰ τόν κόσμον. Ἀντιθέτως, ὁ μοναχός προσλαμβάνει τὰς ἀγωνίας, τὰς δοκιμασίας καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς προσφέρει διὰ τῆς προσευχῆς του εἰς τόν Θεόν.

Ἀναμφισβήτητος εἶναι, ἡ οἰκουμενικὴ καὶ πανορθόδοξος διάστασις τοῦ Ἄθω. Ἐντὸς τῆς Ἀθωνικῆς Πολιτείας συναντῶνται μοναχοὶ διαφόρων ἐθνικῶν προελεύσεων, ἡνωμένοι διὰ τῆς κοινῆς πίστεως, τῆς λατρείας καὶ τοῦ μοναχικοῦ ιδεώδους. Ἡ ἐν Χριστῷ ἐνότης των φανερῶνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὑπερβαίνει τὰς ἀνθρωπίνους διαιρέσεις καὶ συγκροτεῖ κοινωνίαν προσώπων, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ διαφορετικότης δέν καταργεῖται, ἀλλὰ μεταμορφοῦται εἰς πλοῦτον ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ κοινῆς διακονίας.

Ἡ παροῦσα ἔκθεσις συμβάλλει εἰς τὴν προβολὴν τοῦ πνευματικοῦ κάλλους καὶ τοῦ μηνύματος τοῦ ἀγιορειτικοῦ μοναχισμοῦ, προσεγγίζουσα τό εὐρύτερον κοινόν διὰ τῆς γλώσσης τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας, ἡ ὁποία ἀποκαλύπτει τό βάθος τῶν πραγμάτων.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, ἐκφράζομεν τὴν χαρὰν ἡμῶν διὰ τὴν παρουσίαν τῆς Ἐκθέσεως εἰς τὴν Σόφειαν καὶ συγχαίρομεν τοὺς ἐμπνευστάς, τοὺς διοργανωτάς καὶ τοὺς λοιποὺς συντελεστάς αὐτῆς, ἰδιαίτερος δὲ τό Πειραματικὸν Ἐργαστήριον Βεργίνας διὰ τὴν μέριμναν καὶ τὸν μόχθον, καὶ ἀπευθύνομεν θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν Μακαριώτατον ἀδελφόν, Πατριάρχην Βουλγαρίας κ. Δανιήλ, διὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς σημαντικῆς ταύτης πρωτοβουλίας.

Εὐχόμενοι, ὅπως ἡ Ἐκθεσις αὐτὴ καταστῇ διὰ τοὺς ἐπισκέπτας ἀφορμὴ οὐσιαστικῆς γνωριμίας μέ τὴν Ἀθωνικὴν Πολιτείαν, τὴν πνευματικότητα καὶ τὴν διαχρονικὴν τῆς ἀκτινοβολίαν, ἐνισχύσῃ δὲ εἰς τὰς καρδίας των τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον παράδοσιν καὶ τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἐν Χριστῷ εἰρήνης καὶ πληρότητος, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας τοὺς ἐντευξομένους εἰς τὸν παρόντα τόμον τὴν αἰώνιον χάριν καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Τ,βκς' Αὐγούστου ς'

Ἐκ τῆς ἐκτελεστικῆς
ἐπιτροπῆς διὰ τοῦς ὁμοῦς θεὸν εὐχαλυν β.